

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: (003592) 9447959, 9447790, Fax: (003592) 9505375
E-mail: economy@greembassysofia.org
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Θεολογία Βούλγαρη, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄
Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 1/2012

Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία.....	2
- Αύξηση βουλγαρικών εξαγωγών προς ΕΕ και τρίτες χώρες.....	5
- Μείωση ΑΞΕ στη Βουλγαρία.....	7
- Κάμψη λιανικών πωλήσεων.....	8
II. ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΜΕΡΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	9
III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	10
- Υπογραφή Μνημονίων Κατανόησης μεταξύ Βουλγαρίας, Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και Παγκόσμιας Τράπεζας.....	10
IV. ΚΛΑΔΙΚΑ	11
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	11
- Εκτιμήσεις για την πορεία του τουριστικού κλάδου στη Βουλγαρία το 2011 και προβλέψεις για το 2012	11
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	13
- Μεγάλη επένδυση της Lukoil στο Μπουργκάς.....	13
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ	14
- Επιβράδυνση της κατασκευαστικής δραστηριότητας	14
REAL ESTATE	14
- Πτωτικές τάσεις στην αγορά κατοικίας.....	14
ΕΠΙΠΛΑ	14
- Αύξηση παραγωγής επίπλου.....	14
ΚΛΩΣΤΟΥΨΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	15
- Αύξηση προϊόντος κλωστοϋφαντουργίας.....	15
V. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ	16
- 37η Διεθνής Έκθεση Γούνας Καστοριάς 2012.....	16
V. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ MF BUSINESS - ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΚΑΡΙΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ», ΣΟΦΙΑ 17.02.2012	16

- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
- Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να
μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

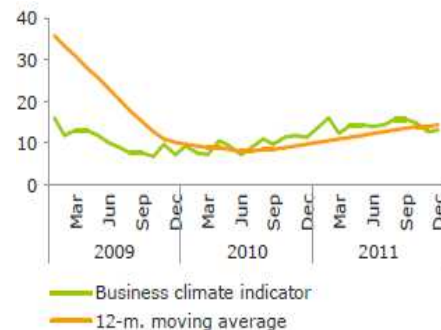
- Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία (Ιανουάριος 2012)

Σύμφωνα με το πιο πρόσφατο ενημερωτικό δελτίο του αρμόδιου Υπουργείου Οικονομικών και τα ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας και του Στατιστικού Ινστιτούτου, οι πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία έχουν ως εξής:

- Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής συνέχισε τη θετική του πορεία και τον Οκτώβριο 2011 (+10,8% σε ετήσια βάση). Αντίθετα, αρνητική πορεία ακολούθησαν και οι λιανικές πωλήσεις (-5,3% το Νοέμβριο 2011) με εξαίρεση μόνο τις πωλήσεις καλλυντικών, ειδών υγιεινής και ορθοπεδικού υλικού. Πτωτικά κινήθηκε το Νοέμβριο 2011 και η κατασκευαστική δραστηριότητα, (-10,3%). Μεγαλύτερη ήταν η πτώση στην κατασκευή μεγάλων έργων (-16,3%) και μικρότερη στην κατασκευή κτηρίων (-5,2%).
- Σε ό,τι αφορά τον δείκτη επιχειρηματικού κλίματος, το Δεκέμβριο 2011 παρέμεινε αμετάβλητος, καθώς πτωτικές τάσεις παρατηρούνται μόνο στον κλάδο των κατασκευών (-5%). Θετικές κρίνονται από τα στελέχη των αντίστοιχων κλάδων οι προοπτικές για τις εταιρείες της βιομηχανίας (+2,1%) και των υπηρεσιών (+2,8%), ενώ αμετάβλητος παραμένει ο δείκτης ως προς τις επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.

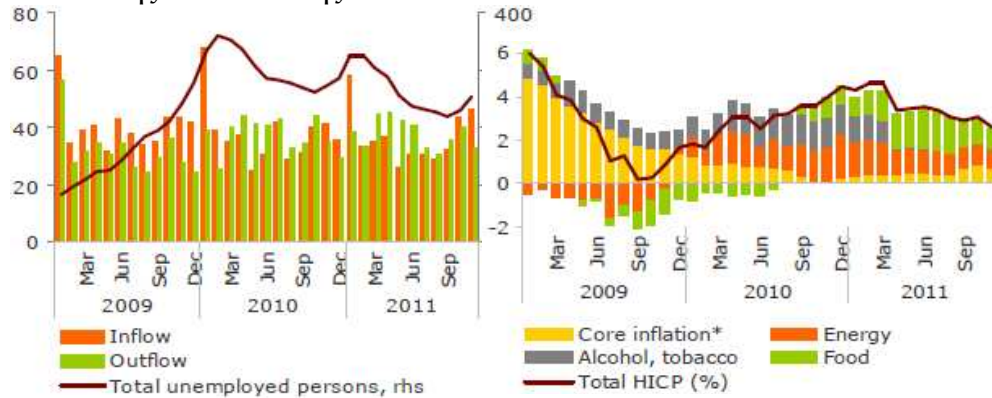
Διάγραμμα 1: Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής (ενίσχυση σε ετήσια βάση 10,8%) τον Οκτώβριο 2011

Διάγραμμα 2: Δείκτης βιομηχανικού κλίματος

- Η ανεργία σημείωσε ελαφρώς ανοδικές τάσεις και διαμορφώθηκε το Δεκέμβριο 2011 στο 10,4% (έναντι 10% το Νοέμβριο). Σε ετήσια βάση το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε αμετάβλητο.

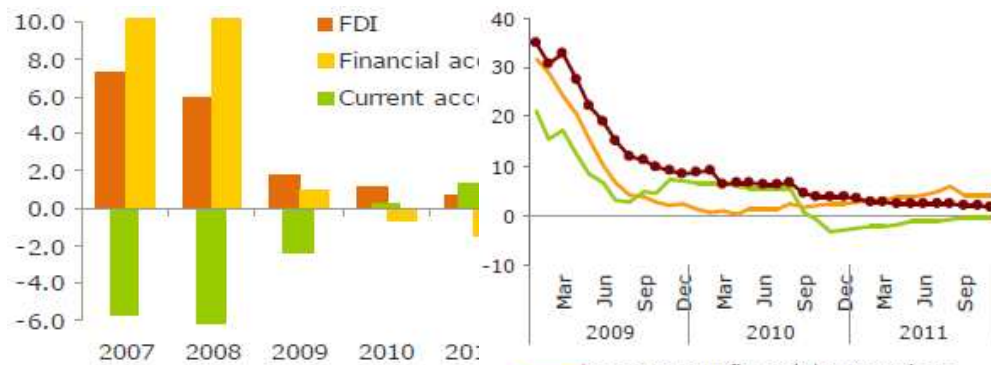
- Οριακή αύξηση (0,1%) κατέγραψε ο πληθωρισμός στη Βουλγαρία το Δεκέμβριο 2011 σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010 η άνοδος ανέρχεται σε 2,8. Ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός ανήλθε στο 4,2%. Βάσει του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (HICP), του συγκριτικού δηλαδή δείκτη τιμών μεταξύ όλων των κρατών-μελών της ΕΕ, ο πληθωρισμός αυξήθηκε σε μηνιαία βάση κατά 0,3% και σε ετήσια κατά 2%. Σε σχέση με το Νοέμβριο, η μεγαλύτερη αύξηση των τιμών καταναλωτή καταγράφηκε στους κλάδους της διασκέδασης και του πολιτισμού (1,8%) και των εστιατορίων/ξενοδοχείων (0,5%). Αντιθέτως, πτώση κατέγραψαν οι τιμές των μεταφορών (-1,1%) και των επικοινωνιών (-0,3%). Αμετάβλητες παρέμειναν οι τιμές στους κλάδους του ρουχισμού και της εκπαίδευσης.

Διάγραμμα 3: Εισροές και εκροές ανέργων σε χιλιάδες (2009-2011)

Διάγραμμα 4: Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή ανά ομάδες προϊόντων (2009-2011, μεταβολή σε % σε ετήσια βάση)

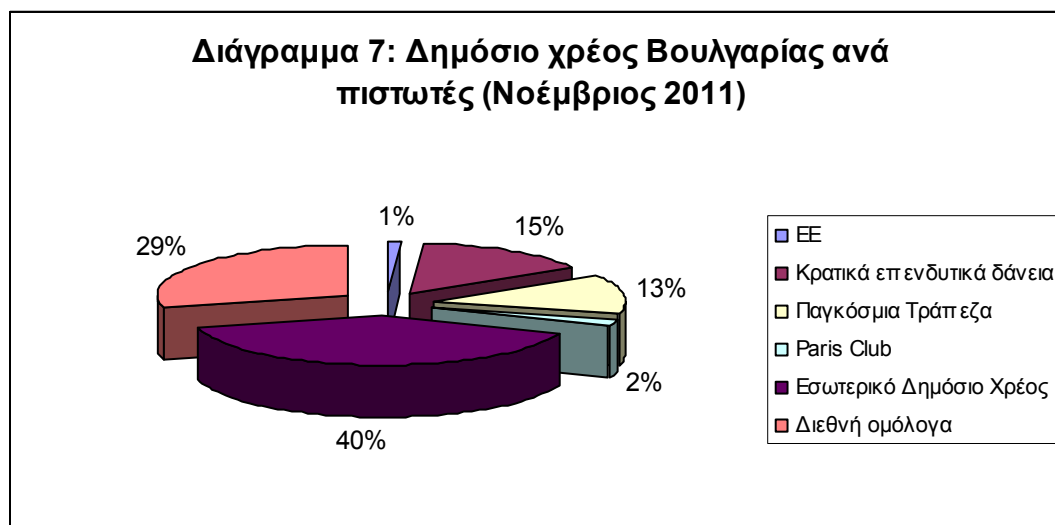
- Το ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ήταν ελλειμματικό τον Οκτώβριο 2011 κατά €142,1 εκατ. Συνολικά, όμως, την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου κατεγράφη πλεόνασμα ύψους €1,25 δισ. (3,2% του ΑΕΠ). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στις εξαγωγές, που σημειώνουν σταθερή ανοδική τάση ήδη από τον Οκτώβριο 2011 (+35,7% σε ετήσια βάση). Αύξηση, όμως, σημείωσαν και οι εισαγωγές (18%). Το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος περιορίστηκε στο 92% του ΑΕΠ τον Οκτώβριο 2011, μειωμένο κατά 1,3% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2010. Σημειώνεται ότι ήδη το 2011 ο όγκος του εμπορίου προσέγγισε τα προ κρίσεως επίπεδα με τις εξαγωγές να αυξάνονται κατά 31% και τις εισαγωγές κατά 22%.
- Σε ό,τι αφορά τις ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ), την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου ανήλθαν σε περίπου €740 εκατ. έναντι €1,4 δισ. την αντίστοιχη περίοδο του 2010 (βλ. αναλυτικότερα στοιχεία παρακάτω).

Διάγραμμα 5: ΑΞΕ, ισοζύγιο χρηματοοικ. συναλλαγών και ισοζύγιο τρ. συναλλαγών στη Βουλγαρία την περίοδο 2007 – 2011

Διάγραμμα 6: Ρυθμός ετήσιας αύξησης πιστώσεων στον ιδιωτικό τομέα (σε ετήσια βάση)

- Στα τέλη Νοεμβρίου τα δημοσιονομικά αποθέματα ανέρχονταν σε BGN 5,3 δισ. (€2,7 περίπου), πάνω από το νομοθετικό όριο των BGN 4,5 δισ. και αμετάβλητα κατά το τελευταίο δίμηνο.
- Σε ό,τι αφορά το δημόσιο χρέος, στα τέλη Νοεμβρίου 2011 η σχέση του με το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 16%. Θετικά, επίσης, αποτιμά η κυβέρνηση το αποτέλεσμα της τελευταίας δημοπρασίας κρατικών ομολόγων για το 2011. Αναφορικά με τη δομή του, το 40% περίπου του εν λόγω χρέους είναι εσωτερικό και το 30% περίπου αφορά διεθνή ομόλογα (βλ. σχετικό διάγραμμα). Τέλος, σημειώνεται ότι το 55% περίπου του βουλγαρικού δημοσίου χρέους είναι σε Ευρώ.

Στα τέλη Νοεμβρίου 2011 το δημοσιονομικό έλλειμμα ανερχόταν σε BGN 1,05 δισ. (1,4% του ΑΕΠ και 86,4% του ετήσιου στόχου), μειωμένο σημαντικά (-1,3%)

σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Τα κρατικά έσοδα συνέχισαν να σημειώνουν αύξηση (6% σε ετήσια βάση) χάρη, κυρίως, στην ενίσχυση των εισροών από έμμεσους (+9,8%) και άμεσους φόρους (+9,4%). Αύξηση σημείωσαν και οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και υγείας (+10,9%). Τέλος, οι κρατικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 2% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

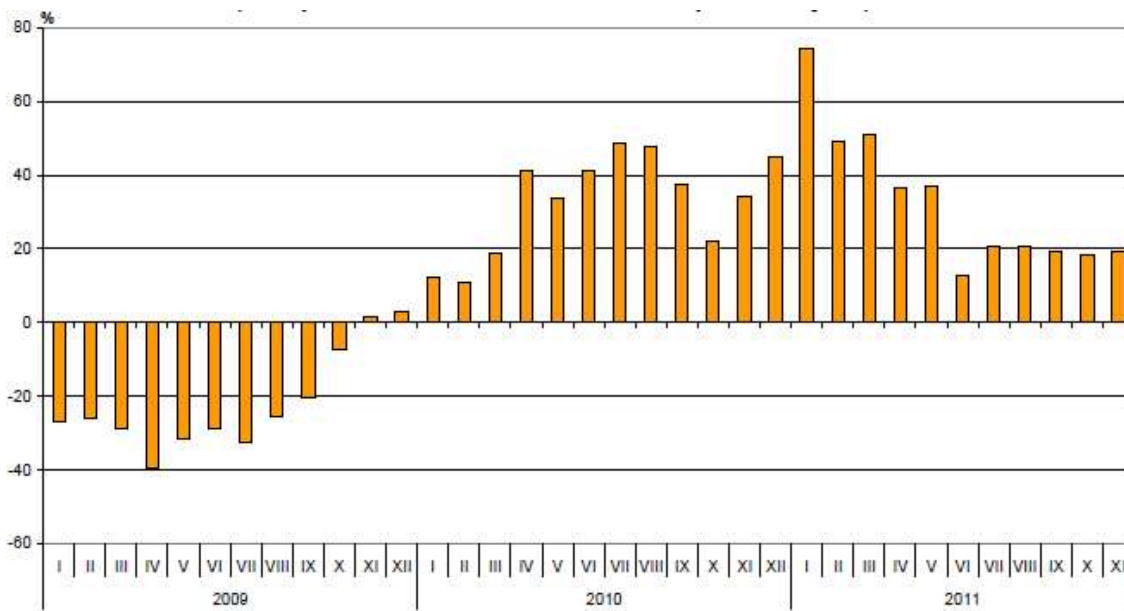
◇◇◇◇◇

- Αύξηση βουλγαρικών εξαγωγών προς ΕΕ και τρίτες χώρες

Βάσει προσωρινών στοιχείων που έδωσε στη δημοσιότητα το βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο, το α' ενδεκάμηνο 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές προς τρίτες εκτός ΕΕ χώρες αυξήθηκαν κατά 26,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας το ως άνω διάστημα αναδείχθηκαν η Τουρκία, η Σερβία, η Ρωσία, η FYROM και η Κίνα, η Ουκρανία και οι ΗΠΑ, στις οποίες κατευθύνθηκε το 53% των βουλγαρικών εξαγωγών προς εκτός ΕΕ χώρες. Σημαντική αύξηση, όμως, το ως άνω διάστημα κατέγραψαν και οι βουλγαρικές εισαγωγές (21,8% σε ετήσια βάση). Ειδικά, το Νοέμβριο 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν σημαντικά κατά 6,7% και οι εισαγωγές κατά 7,4% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010.

Η μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών καταγράφηκε στις κατηγορίες: «ορυκτά καύσιμα, λιπαντικά και σχετικά υλικά», «ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη» και «ακατέργαστα μη βρώσιμα υλικά (πλην καυσίμων)». Η μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών καταγράφηκε στις κατηγορίες «χημικά και σχετικά προϊόντα», «βιομηχανοποιημένα αγαθά κατηγοριοποιημένα ανά υλικό» και «ορυκτά καύσιμα, λιπαντικά και σχετικά υλικά». Το εμπορικό ισοζύγιο για το α' ενδεκάμηνο 2011 ήταν αρνητικό κατά BGN 3.551,6 εκατ. (περίπου €1.800 εκατ.). Σε τιμές FOB το ισοζύγιο ήταν και πάλι αρνητικό κατά BGN 2.651,1 εκατ.

Ονομαστική αύξηση των βουλγαρικών εξαγωγών προς τρίτες χώρες την περίοδο 2009 - 2011 (σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους)

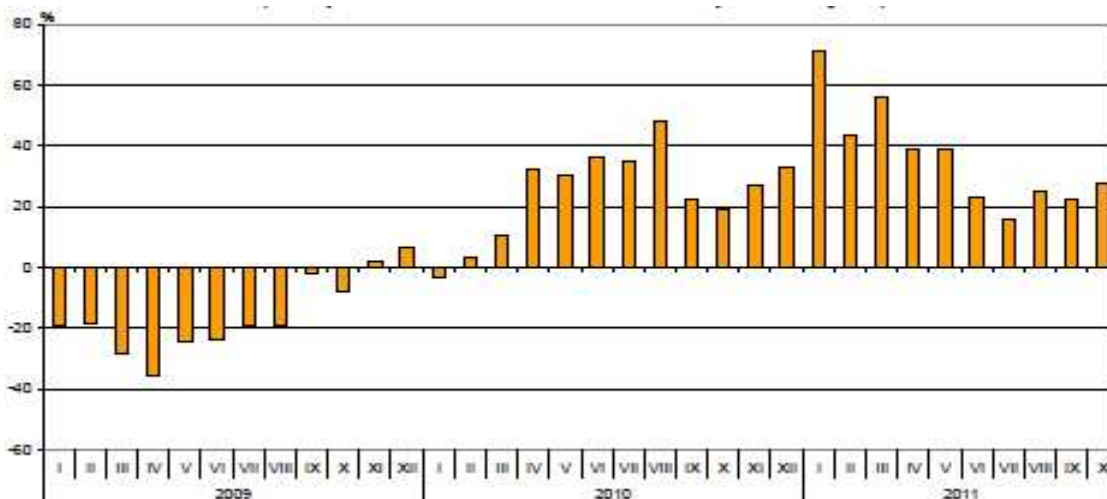

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/EPDOCS/FTS_ExtraStat_2011-11_en.pdf)

Σε ό,τι αφορά τις εμπορικές ροές με τα κράτη-μέλη της ΕΕ, βάσει πάλι προσωρινών στοιχείων, το α' δεκάμηνο 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 33,8% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας το ως άνω διάστημα αναδείχθηκαν η Γερμανία, η Ιταλία, η Ρουμανία, η Ελλάδα και το Βέλγιο, στις οποίες κατευθύνθηκε το 66,7% των βουλγαρικών εξαγωγών προς κράτη-μέλη της ΕΕ. Αξιόλογη άνοδο, όμως, το ως άνω διάστημα κατέγραψαν και οι βουλγαρικές εισαγωγές (21,6% σε ετήσια βάση) από χώρες εντός ΕΕ. Ειδικά, το Νοέμβριο 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 28% και οι εισαγωγές ακόμη περισσότερο κατά 30% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010.

Η μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών εντός ΕΕ καταγράφηκε στις κατηγορίες: «ακατέργαστα μη βρώσιμα υλικά (πλην καυσίμων)», «χημικά και σχετικά προϊόντα» και «ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη». Η μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών καταγράφηκε στις κατηγορίες «ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη» και «ακατέργαστα μη βρώσιμα υλικά (πλην καυσίμων)». Το εμπορικό ισοζύγιο για το α' δεκάμηνο 2011 ήταν αρνητικό κατά BGN 1.025,8 εκατ. Σε τιμές FOB το ισοζύγιο ήταν θετικό κατά BGN 45,6 εκατ.

Ονομαστική αύξηση των βουλγαρικών εξαγωγών προς κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2009 - 2011 (σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους)

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/EPDOCS/FTS_Intrastat_2011-10_en.pdf)

- Μείωση ΑΞΕ στη Βουλγαρία

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της βουλγαρικής Κεντρικής Τράπεζας, οι ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) στη Βουλγαρία την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου ανήλθαν σε περίπου €740 εκατ. έναντι €1,4 δισ. την αντίστοιχη περίοδο του 2011. Καταγράφεται, συνεπώς, μείωση των ΑΞΕ σε ετήσια βάση κατά 48%. Στη σχετική της ανακοίνωση, η Κεντρική Τράπεζα τονίζει τη σημασία των ξένων επενδύσεων για την ανάκαμψη της βουλγαρικής οικονομίας. Το CED (www.ced.bg) έχει εκτιμήσει ότι για το σύνολο του έτους υπάρχει προοπτική οι ΑΞΕ να κομανθούν μεταξύ €1,5-2 δισ.

Παρά τη δυσμενή πορεία των ξένων επενδύσεων το 2011, συνολικά η δεκαετία 2001-2011 χαρακτηρίζεται από τη μελέτη “Investors of the Decade” του ενημερωτικού δικτύου Novinite.com ως η πιο επιτυχημένη στη βουλγαρική ιστορία, καθώς προσελκύνθηκαν επενδύσεις συνολικού ύψους €37 δισ. Σημειώνεται ότι το 2009 οι ΑΞΕ στη Βουλγαρία ανήλθαν σε €3,2 δισ. και το 2010 οι ΑΞΕ σε €1,6 δισ.

- Κάμψη λιανικών πωλήσεων

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Στατιστικού Ινστιτούτου Βουλγαρίας (NSI) για το μήνα Νοέμβριο 2011, οι πωλήσεις στο λιανικό εμπόριο υποχώρησαν κατά 5,3% σε σχέση με την αντίστοιχη χρονική περίοδο του 2010 και κατά 0,6% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Την μεγαλύτερη μείωση, κατά 14,2%, κατέγραψαν οι πωλήσεις οικιακών συσκευών, επίπλων και άλλων ειδών οικιακής χρήσης. Μείωση επίσης, σε ετήσια βάση, σημείωσαν οι πωλήσεις Η/Υ και ειδών πληροφορικής, κατά 13,4%, ενδυμάτων και υποδημάτων κατά 11,2%, τροφίμων, ποτών και τσιγάρων κατά 2,6%. Αντίθετα, αύξηση, κατά 8,3% τον ίδιο μήνα, κατέγραψαν οι λιανικές πωλήσεις φαρμακευτικών και ιατρικών ειδών.

◇◇◇◇◇

II. ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΜΕΡΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Η συνέχιση των θετικών ρυθμών αύξησης των ελληνικών εξαγωγών στην Βουλγαρία αλλά και οι χαμηλές επιδόσεις των ελληνικών επιχειρήσεων στον επενδυτικό τομέα στη χώρα συνοψίζουν τις κυριότερες εξελίξεις στις διμερείς σχέσεις κατά το πρώτο εννεάμηνο του 2011 . Ειδικότερα :

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, κατά το πρώτο 9μηνο του 2011, ο όγκος του διμερούς εμπορίου, αξίας €1.762,7 εκατ. παρουσίασε άνοδο κατά 19,8% σε σύγκριση με την αντίστοιχη χρονική περίοδο του 2010 (+6,6% σε σχέση με το 2009). Οι ελληνικές εξαγωγές προς την Βουλγαρία κατέγραψαν σημαντική αύξηση κατά 20,8%, στα € 918,4 εκατ., έναντι αύξησης 4,1% κατά την ίδια περίοδο του 2010. Ανοδικά επίσης κινήθηκαν, κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, και οι βουλγαρικές εξαγωγές προς την Ελλάδα (+18,7% στα €844,3 εκατ.), έναντι αύξησης 9,6% του περασμένου έτους. Περαιτέρω διεύρυνση κατά €24,7 εκατ. παρουσίασε το εμπορικό πλεόνασμα της Ελλάδας και διαμορφώθηκε στα €74,1 εκατ.

Σε ότι αφορά στις πορεία των ελληνικών επενδύσεων, σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία για το 2011 της Εθνικής Τράπεζας Βουλγαρίας (BNB), κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου σημειώθηκαν καθαρές εκροές ελληνικών κεφαλαίων αξίας €18,3 εκατ., οι οποίες αναλύονται σε εκροές ύψους €53,9 εκατ. του α' τριμήνου (έναντι εισροών €13,7 εκατ. το 2010 και €45,2 εκατ. το 2009), σε εισροές αξίας €23,6 εκατ., κατά το β' τρίμηνο (έναντι εισροών €35,7 εκατ. και €99,2 εκατ. το 2010 και 2009, αντίστοιχα) και εισροές αξίας €12,0 εκατ. (έναντι εισροών €48, 2 εκατ. και εκροών €41,8 εκατ. κατά το 9μηνο 2010 και 2009, αντίστοιχα)

Η μεγαλύτερη ελληνική επένδυση της ανωτέρω περιόδου ήταν η δημιουργία του πρώτου καταστήματος ΙΚΕΑ, στη Σόφια, που ελέγχει και διαχειρίζεται ο όμιλος Φουρλή και η οποία μάλιστα βραβεύτηκε ως η «επένδυση του έτους» στα πλαίσια των «Forbes Business Awards» στη Βουλγαρία. Σημειώνεται επίσης ότι, στην γενική κατάταξη των ξένων επενδυτών στην Βουλγαρία, η Ελλάδα διατηρεί την τρίτη θέση, μετά την Αυστρία και Ολλανδία, με συνολικές επενδύσεις ύψους €3.100,5 εκατ.

Το Γραφείο μας έχει αναρτήσει στην ιστοσελίδα του ενημερωτικό σημείωμα για τις πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία και την πορεία των ελληνοβουλγαρικών οικονομικών σχέσεων:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=57&fid=31782>

◇◇◇◇◇

III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

- Υπογραφή Μνημονίων Κατανόησης μεταξύ Βουλγαρίας, Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και Παγκόσμιας Τράπεζας

Η βουλγαρική κυβέρνηση υπέγραψε (Σόφια, 22.01.2012) δύο Μνημόνια Κατανόησης με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) και την Παγκόσμια Τράπεζα (ΠΤ), βάσει των οποίων οι δύο οργανισμοί θα προσφέρουν στη Βουλγαρία υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης για την υλοποίηση projects σε τομείς που προσδιορίζονται στα ως άνω Μνημόνια. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση τύπου του βουλγαρικού πουργικού Συμβουλίου, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από την ΠΤ και την ΕΤΕ θεωρείται καιρίας σημασίας για τη χώρα, δεδομένου του εύρους της τεχνογνωσίας των δύο διεθνών οργανισμών.

Στην τελετή υπογραφής παρέστησαν Πρέσβεις χωρών-μελών της ΕΕ στη Βουλγαρία και Βούλγαροι Υπουργοί με αρμοδιότητα την αξιοποίηση πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία. Τα Μνημόνια υπογράφηκαν από το Υπουργό με αρμοδιότητα τη Διαχείριση Ευρωπαϊκών Πόρων, κ. Tomislav Donchev, ενώ από πλευράς ΠΤ από τον κ. Philippe Le Houerou, Αντιπρόεδρο για την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία και από πλευράς ΕΤΕ από τον κ. Wilhelm Molterer, Αντιπρόεδρο. Σύμφωνα με τον κ. P. Le Houerou (ΠΤ), η σύναψη του Μνημονίου σηματοδοτεί την απαρχή μίας νέας σχέσης συνεργασίας μεταξύ της Βουλγαρίας και της ΠΤ που θα εστιάζει στην ανταγωνιστικότητα, στην ανάπτυξη και στη σύγκλιση με την ΕΕ, θα αποτελέσει δε πρότυπο καλής πρακτικής και για άλλα κράτη στην περιοχή. Με τη σειρά του ο κ. W. Molterer (ΕΤΕ) υπογράμμισε την επιτυχή συνεργασία της ΕΤΕ με τη Βουλγαρία από το 1991 με δάνεια που υπερέβησαν τα 3,2 δις ευρώ. Σημειώνεται επίσης ότι, σύμφωνα με τον κ. Jan Fischer, Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, η ΕΤΑΑ θα ενταχθεί επίσης στα ως άνω Μνημόνια.

Τέλος, ο Επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής της Ε.Ε., κ. Johannes Hann, αναφέρθηκε στην εντατική προετοιμασία που προηγήθηκε της υπογραφής των δύο Μνημονίων που θα αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο για την επιτάχυνση της αξιοποίησης πόρων του Ταμείου Συνοχής. Ο Βούλγαρος Πρωθυπουργός, κ. Boyko Borisov δήλωσε με το πέρας της τελετής υπογραφής ότι μέχρι το 2014 η Βουλγαρία θα επιτύχει απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων της τάξης του 40%-50%, ενώ αποτελεί επιδίωξη της βουλγαρικής κυβέρνησης η μείωση του ποσοστού εθνικής συγχρηματοδότησης από 20%, που είναι σήμερα, σε 5%. Ο κ. J. Hann δήλωσε ότι «το ζήτημα θα εξετασθεί βραχυπρόθεσμα και ότι πρόκειται για ρεαλιστική απόφαση».

IV. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- Εκτιμήσεις για την πορεία του τουριστικού κλάδου στη Βουλγαρία το 2011 και προβλέψεις για το 2012

Σε ενημερωτική συνάντηση με τους εμπορικούς συμβούλους των κρατών-μελών του ΟΟΣΑ (18.01.2012), ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας, Ενέργειας και Τουρισμού της Βουλγαρίας, κ. Ιβο Μαρίνον, αναφέρθηκε στην έως τώρα πορεία του τουριστικού κλάδου της χώρας και στις μελλοντικές του προοπτικές. Όπως ανέφερε σχετικά ο κ. Μαρίνον, βάσει των έως τώρα διαθέσιμων στοιχείων του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου, το 2011 (Ιανουάριος – Νοέμβριος) παρατηρήθηκε αύξηση των αφίξεων τουριστών της τάξης του 4,5%. Συνολικά, το α' ενδεκάμηνο 2011 επισκέφθηκαν τη Βουλγαρία περίπου 6 εκατ. ξένοι τουρίστες. Σε ό,τι αφορά τις αφίξεις από κράτη-μέλη της ΕΕ, η αύξηση κυμαίνεται στο 6,8%. Τα δε έσοδα από τον κλάδο του τουρισμού ανήλθαν το α' δεκάμηνο 2011 στα €2,6 δισ. Γενικά, ο τουριστικός κλάδος συνεισφέρει ετησίως σε ποσοστό 10,5% στο ΑΕΠ της Βουλγαρίας.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τις τουριστικές ροές, βάσει στοιχείων του Στατιστικού Ινστιτούτου που επικαλέστηκε ο κ. Μαρίνον και αφορούν σε ολόκληρο το δωδεκάμηνο του 2012, οι περισσότερες αφίξεις προήλθαν από Ρουμανία και Ελλάδα (περίπου 800.000 άτομα για καθεμία από τις χώρες αυτές) με τη Γερμανία να έπεται (690.000 αφίξεις). Βάσει των επίσημα δημοσιευμένων στοιχείων του Στατιστικού Ινστιτούτου, που δεν περιλαμβάνουν, όμως, το Δεκέμβριο, οι συνολικές αφίξεις Ελλήνων στη Βουλγαρία προσεγγίζουν το α' ενδεκάμηνο 2011 τα 1.100.000 άτομα, το ήμισυ των οποίων αφορούν σε τουρίστες. Σε ό,τι αφορά τις προβλέψεις για τη ροή Βουλγάρων τουριστών προς το εξωτερικό το 2012, η εκτίμηση του κ. Μαρίνον είναι πως θα αυξηθεί το τουριστικό ρεύμα προς μακρινούς προορισμούς (υποστηριζόμενο, κυρίως, από τα υψηλότερα εισοδήματα) και θα μειωθεί προς τις γειτονικές χώρες και, ιδίως, προς Ελλάδα και Τουρκία.

Σημειώνεται ότι, βάσει των δημοσιευμένων στοιχείων του Στατιστικού Ινστιτούτου για το 2011 (Ιανουάριος – Νοέμβριος), οι αφίξεις Βουλγάρων στην Ελλάδα ανήλθαν σε περίπου 950.000, το 1/3 των οποίων αφορά σε τουριστικές μετακινήσεις. Εξαιρέση των ως άνω εκτιμώμενων πωτικών ροών προς τις γειτονικές χώρες αναμένεται να αποτελέσει η Σερβία για ποικίλους λόγους, όπως η γλωσσική εγγύτητα (η σερβοκρατική και η βουλγαρική είναι αμοιβαίως κατανοητές γλώσσες), το χαμηλό κόστος (συγκρίσιμο με αυτό της Βουλγαρίας) και η διευκόλυνση εισόδου στη Σερβία για πολίτες κρατών-μελών ΕΕ μόνο με

επίδειξη ταυτότητας. Τέλος, σε ό,τι αφορά τον εσωτερικό τουρισμό, ο κ. Μαρίνον εκτίμησε ότι θα παρατηρηθεί το 2012 αύξηση των μετακινήσεων της τάξης του 20%, αλλά, παράλληλα, θα ενισχυθεί η τάση για τακτικότερες μεν συντομότερες δε διακοπές. Παρατηρείται, επίσης, μια τάση αναβάθμισης των λεγόμενων «δυναμικών πακέτων», όπου ο ενδιαφερόμενος καθορίζει μόνος του μεταξύ διαθέσιμων επιλογών τις επιμέρους πτυχές του τουριστικού του πακέτου.

Αναφερόμενος στις προτεραιότητες της βουλγαρικής κυβέρνησης για το αμέσως επόμενο διάστημα, ο κ. Μαρίνον επισήμανε ότι στόχος αποτελεί η διεύρυνση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος μέσω της ανάπτυξης και προώθησης νέων μορφών τουρισμού (παραδουνάβιου, πολιτιστικού, εκδρομικού, ιαματικού, οικότουρισμού, οινικού και γαστριμαργικού, συνεδριακού και γκολφ [η Βουλγαρία ήδη διαθέτει 6 μεγάλες εγκαταστάσεις γκολφ]) πέραν αυτών που έως τώρα στηρίζουν την τουριστική βιομηχανία της χώρας (παραθαλάσσιος θερινός τουρισμός και χειμερινός τουρισμός), ώστε η Βουλγαρία να καταστεί πόλος έλξης τουριστών ολόκληρο το δωδεκάμηνο του έτους. Στο πλαίσιο αυτό, καταστρώνεται ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης, στο πλαίσιο του οποίου προγραμματίζεται η προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου με αποστολή την προώθηση του brand της Βουλγαρίας και τον ανασχεδιασμό των συστατικών στοιχείων που το αφορούν (logo, σλόγκαν κ.ά.).

Σύμφωνα με τον κ. Μαρίνον, στόχος της κυβέρνησης είναι ο εν λόγω ανάδοχος να έχει επιλεγεί εντός του 2012. Παράλληλα, προωθείται νέος τουριστικός νόμος (προγραμματίζεται να υποβληθεί προς έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο στα τέλη Φεβρουαρίου τ.έ.) με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αποκέντρωση των δραστηριοτήτων τουριστικού marketing και διαφήμισης μέσω της δημιουργίας τουριστικών περιφερειών. Επιπλέον, σχεδιάζεται η θέσπιση εθνικού οργανισμού τουρισμού, που θα αναλάβει σε κεντρικό επίπεδο τις ως άνω δραστηριότητες, οι οποίες σήμερα υλοποιούνται από το Υπουργείο Οικονομίας, Ενέργειας και Τουρισμού. Ήδη έχει τεθεί σε λειτουργία η εθνική διαδικτυακή πύλη για τον τουρισμό (www.bulgariatravel.org). Τέλος, σε ό,τι αφορά τη διαφημιστική εκστρατεία της Βουλγαρίας, για το 2012 θα επικεντρωθεί στην Ευρώπη, με ειδικότερη έμφαση στις κάτωθι χώρες: Γερμανία, Ρωσία, Ουκρανία, Ρουμανία, Πολωνία και σκανδιναβικές χώρες.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν, επίσης, τα προγράμματα, στα οποία συμμετέχει και υλοποιεί η Βουλγαρία για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της και την ενίσχυση των σχετικών δομών. Ειδικότερα, η Βουλγαρία αξιοποίησε, σύμφωνα με τον κ. Μαρίνον, €130 εκατ. το 2011 μέσω των κοινοτικά χρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Περιφερειακής και Αγροτικής Ανάπτυξης. Παράλληλα, στο πλαίσιο της κοινοτικής Περιφερειακής Στρατηγικής για το Δούναβη, η Βουλγαρία έχει αναλάβει από κοινού με τη Ρουμανία την υλοποίηση της Προτεραιότητας III "To Promote Culture &

Tourism People to People Contacts”. Τέλος, η Βουλγαρία επιδιώκει την προώθηση και αξιοποίηση μιας σειράς σχεδίων και προγραμμάτων που σχετίζονται με τον τουρισμό, όπως το EDEN (European Destinations of Excellence - προωθεί πρότυπα αναπτυξιακά μοντέλα βιώσιμου τουρισμού), το Iron Curtain Trail (<http://www.ironcurtaintrail.eu/en/>), μια οικολογική και πολιτιστική διαδρομή κατά μήκος του πρώην «σιδηρού παραπετάσματος», και το “Route of the Emperors Project”, το οποίο εστιάζει στην προβολή της ρωμαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και καταστρώνεται με τη συνεργασία τεσσάρων γειτονικών χωρών (Βουλγαρίας, Σερβίας, Ρουμανίας και Κροατίας).

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Μεγάλη επένδυση της Lukoil στο Μπουργκάς

Σύμφωνα με ειδησεογραφικές πηγές, τα δωλιστήρια Lukoil Neftochim σε συνεργασία με την ιταλική εταιρεία Technip, πρόκειται σύντομα να υλοποιήσουν στο Μπουργκάς επένδυση για την κατασκευή μεγάλης εγκατάστασης καταλύτη υδρογονοπυρόλησης που θα επεξεργάζεται τα απόβλητα πετρελαίου. Η εν λόγω επένδυση, ύψους 1,5 δισεκ. δολαρίων, θα αντιπροσωπεύει το 10% των σχεδιαζόμενων επενδύσεων της ρωσικής εταιρείας Lukoil σε παγκόσμιο επίπεδο για τα επόμενα 10 χρόνια. Η σύμβαση με την Technip, αξίας €950 εκατ., υπεγράφη στις 25/01 στο Μπουργκάς της Μαύρης Θάλασσας παρουσία του πρώτου αντιπροέδρου της Lukoil κ. Vladimir Nekrasov, του διευθύνοντος συμβούλου της Lukoil Bulgaria κ. Valentin Zlatev, του αντιπροέδρου της βουλγαρικής κυβέρνησης και υπουργού Οικονομικών κ. Συμεών Ντιάνκοφ, του υπουργού Οικονομίας, Ενέργειας και Τουρισμού κ. Τράιτσο Τράικοφ και του Δημάρχου Μπουργκάς κ. Ντίμιταρ Νικόλοφ.

Ο νέος σταθμός θα είναι ο δέκατος παγκοσμίως και ο μεγαλύτερος στην ανατολική Ευρώπη, ενώ παρόμοιοι σταθμοί υπάρχουν ήδη στις ΗΠΑ το Μεξικό, τον Καναδά, την Πολωνία, την Ιαπωνία και το Κουβέιτ. Όπως ανακοίνωσε η Lukoil, το σχέδιο της κατασκευής πρόκειται να δημιουργήσει 3.000 νέες θέσεις εργασίας στην περιοχή του Μπουργκάς, στους τομείς των κατασκευών, των μεταφορών και των logistics. Με την ολοκλήρωσή του, ο νέος σταθμός θα μειώσει σημαντικά τις εκπομπές αερίων φαινομένου του θερμοκηπίου των δωλιστηρίων, ενώ θα αντικαταστήσει τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων που χρησιμοποιούν παλαιότερη τεχνολογία.

◇◇◇◇◇

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

- Επιβράδυνση της κατασκευαστικής δραστηριότητας

Η κατασκευαστική δραστηριότητα κινήθηκε πτωτικά στη Βουλγαρία καθ' όλη τη διάρκεια του 2011. Σε ό,τι αφορά τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, το Νοέμβριο 2011 κατεγράφη κάμψη της τάξης του -10,3%. Μεγαλύτερη ήταν η πτώση στην κατασκευή μεγάλων έργων (16,3%) και μικρότερη στην κατασκευή κτηρίων (5,2%). Σημειώνεται ότι ο κλάδος των κατασκευών, του οποίου, όπως αναφέρθηκε ήδη, η πορεία συνεχίζει να είναι ασταθής με πτωτικές τάσεις, επλήγη ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της διεθνούς οικονομικής κρίσης (πτώση της προστιθέμενης αξίας του κλάδου κατά 17,4% το 2009 και οριακή αύξηση 0,9% το 2010). Αντιθέτως, στην προ κρίσεως περίοδο, οι κατασκευές αναπτυσσόταν με ετήσιους ρυθμούς της τάξης του 10- 14%. Χαρακτηριστικές της ψυχολογίας που επικρατεί στα στελέχη του κλάδου είναι οι πτωτικές τάσεις που παρατηρούνται και στο δείκτη επιχειρηματικού κλίματος αναφορικά με τις κατασκευές (-5% το Νοέμβριο 2011).

REAL ESTATE

- Πτωτικές τάσεις στην αγορά κατοικίας

Βάσει των πλέον πρόσφατων στοιχείων που δημοσιοποίησε το Στατιστικό Ινστιτούτο της Βουλγαρίας, οι τιμές πώλησης κατοικιών στη χώρα σημείωσαν το δ' τρίμηνο 2011 πτώση της τάξης του 6,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους, η μείωση ανήλθε στο 1,5%. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι πτωτικές αυτές τάσεις παρατηρήθηκαν στις 25 από τις 27 περιφέρειες της Βουλγαρία, όντας εντονότερες στο Shumen, το Pernik και το Gabrovo. Η Σόφια (περιφέρεια) ήταν μια από τις περιοχές, όπου σε ετήσια βάση κατεγράφη οριακή άνοδος τιμών. Η μέση τιμή στο σύνολο της χώρας ανά τ.μ. κατοικίας διαμορφώθηκε το δ' τρίμηνο 2011 στα BGN 887,57 (περίπου €450). Οι υψηλότερες μέσες ετήσιες τιμές ανά τ.μ. καταγράφονται στη Σόφια (περιοχή πρωτεύουσας - BGN 1453), τη Βάρνα (BGN 1455) και το Μπουργκάς (BGN 1166). Αντίθετα, οι χαμηλότερες τιμές καταγράφονται στο Gabrovo (BGN 525), το Vidin (BGN 570) και Yambol (BGN).

ΕΠΙΠΛΑ

- Αύξηση παραγωγής επίπλου

Η παραγωγή επίπλου στη Βουλγαρία αυξήθηκε κατά 12,8% στο τρίτο τρίμηνο του 2011, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η συμβουλευτική εταιρεία SFB Capital Market JSC από σχετική μελέτη αγοράς. Ειδικότερα το πρώτο εννιάμηνο 2011 η αύξηση στην παραγωγή προσέγγισε το 15,3%, ενώ ο τζίρος από πώληση προϊόντων και παροχή υπηρεσιών την περίοδο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 2011 σημείωσε σε ετήσια βάση αύξηση 11,7%.

Σύμφωνα με στοιχεία από την ίδια μελέτη, οι εισαγωγές επίπλου στη Βουλγαρία στο τρίτο τρίμηνο 2011 μειώθηκαν κατά 14,1% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. Για το εννιάμηνο 2011 η μείωση ήταν 5,8%. Αντίθετα, την περίοδο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 17,4%. Σημειώνεται ότι μεγαλύτερο τμήμα της εγχώριας παραγωγής επίπλων από μέταλλο προορίζεται για εξαγωγές. Οι Βούλγαροι παραγωγοί επίπλων από μέταλλο διέθεσαν στην εγχώρια αγορά στο τρίτο τρίμηνο 2011 μόνο το 15% περίπου της παραγωγής τους. Παρόλο που στο ίδιο τρίμηνο οι πωλήσεις των εν λόγω προϊόντων σημείωσαν αύξηση 34,9% σε ετήσια βάση, συνολικά στο εννιάμηνο οι πωλήσεις εμφάνισαν πτώση 33,4%.

ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ

- Αύξηση προϊόντος κλωστοϋφαντουργίας

Η ανοδική τάση της παραγωγής κλωστ/ργικών στην Βουλγαρία συνεχίστηκε και κατά το τρίτο τρίμηνο του 2011, σύμφωνα με τα στοιχεία έρευνας της SFB Capital Market JSC. Σε ετήσια βάση, η σημειωθείσα αύξηση ήταν της τάξης του 3,3% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010 και 9,5% σε σχέση με το διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2010. Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του κλάδου βελτιώθηκε, σε ετήσια βάση, κατά 12,8% σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο 2010 και κατά 18,3% σε σχέση με το 9μηνο του προηγούμενου έτους. Αύξηση επίσης κατέγραψαν και οι εισαγωγές κατά 12,0% έναντι του γ' τριμήνου του 2010 και κατά 17,9% σε σχέση με την αντίστοιχη χρονική περίοδο του ίδιου έτους. Υψηλότερο ρυθμό αύξησης, ωστόσο, κατέγραψαν οι εξαγωγές με 21,7% και 26,5 %, κατά τα αντίστοιχα χρονικά διαστήματα.

V. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ

- 37η Διεθνής Έκθεση Γούνας Καστοριάς 2012

Από το 1976 ο Σύνδεσμος Γουνοποιών Καστοριάς «Προφήτης Ηλίας» διοργανώνει σε ετήσια βάση την Διεθνή Έκθεση Γούνας. Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Συνδέσμου, κ. Ηρακλή Καλλισθένη, στη διοργάνωση του 2011 καλύφθηκαν πλήρως τα διαθέσιμα 10.500 τ.μ του εκθεσιακού χώρου, ενώ ο αριθμός των εμπορικών επισκεπτών εμφανίστηκε αυξημένος κατά 30% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Σύμφωνα με τον ίδιο, το 2011 η κρίση δεν επηρέασε τον κλάδο διότι το μεγαλύτερο τμήμα της παραγωγής κατευθύνθηκε προς την Ρωσία για εξαγωγές.

Η 37η Διεθνής Έκθεση Γούνας Καστοριάς 2012 θα λάβει χώρα στις 4-7 Μαΐου 2012 στο μόνιμο Εκθετήριο - Δημοπρατήριο Γούνας Καστοριάς και στο νέο Εκθεσιακό Κέντρο του Σ.Γ.Κ (περιοχή Χλοή). Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκέπτονται την ιστοσελίδα της Έκθεσης www.furfair.gr ή να έρχονται απευθείας σε επαφή με τους διοργανωτές:

Τηλ: +30 24670 22353 +30 24670 22353

Fax: +30 24670 28271

E-mail: akf@otenet.gr; kastfair@otenet.gr

◇◇◇◇◇

V. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ MF BUSINESS - ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΚΑΡΙΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ», ΣΟΦΙΑ 17.02.2012

Η εταιρία MF Business, με έδρα στη Σόφια, μέλος του ομίλου MF ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ που δραστηριοποιείται για περισσότερα από 20 έτη στην επαγγελματική επιμόρφωση, διοργανώνει τη 17^η Φεβρουαρίου 2012 σεμινάριο στη Σόφια με τίτλο «Καριέρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Το σεμινάριο απευθύνεται σε στελέχη επιχειρήσεων, υπαλλήλους του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, ελεύθερους επαγγελματίες, φοιτητές και αποφοίτους, ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζει και για πανεπιστημιακούς.

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να ενημερώσει τους συμμετέχοντες σχετικά με ευκαιρίες απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρέχει πληροφορίες για τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τον τρόπο λειτουργίας τους και την εσωτερική δομή τους και σε σχέση με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που εποπτεύονται από ή

συνεργάζονται με τα Ευρωπαϊκά όργανα. Εκπαιδεύει τους συμμετέχοντες να αναζητούν επιτυχώς θέσεις εργασίας στην Ε.Ε., να υποβάλλουν αιτήσεις και να προετοιμάζονται για τους Ευρωπαϊκούς διαγωνισμούς (EPSO). Δίνει συμβουλές για το πώς οικοδομείται το προφίλ ενός επιτυχημένου υποψηφίου.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν απευθείας με την MF Business:

Φωτεινή Χατζηπαντελή

Γενική Διευθύντρια Εκπαίδευσης

Ομίλου MF Οικονομοτεχνική

Τηλ: + 0030 210 5284327, 210 5200106

Φαξ: + 0030 210 5200122

E-mail: education@oikonomotexniki.gr

www.mfgroup.com.gr

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας:

<http://agora.mfa.gr/bg60>